

Av Jan Lilleby

Menigheten er definert av Paulus ikke bare som en gruppe troende – men som en *egen separat tidshusholdning* (Ef. 3, 2).

Paulus fikk denne forvaltningen betrodd av Herren idet han konstaterer at Israel var falt fra Gud, for de nektet Kristus som nasjon, og vi leser om bruddet mellom dem og Gud i Apg. 28, 25-28, særlig vers 27 som brysk fastslår – de vil ikke omvende seg så jeg kan få lege dem.

Da kom omsider – år 70 – ødeleggelsen over Israel for deres store ulydighet mot Herren.

Men som nevnt, direkte fulgt av at Paulus fikk seg åpenbart det han kaller 'hemmeligheten' – en husholdning som ikke innebar det samme frelseshåpet som tidligere var presentert for Israel, nemlig Kongeriket i Israel og Jesus som konge. Men det ble heretter himmelen der oppe, der nå Kristus sitter ved sin Fars høyre hånd i herlighet. Ef. 1-3 handler særskilt om dette, og det samme finner vi i Kol. 1-3 – Paulus' lære om det nye frelseshåpet som i tidligere tider og husholdninger hadde vært helt skjult i Gud og ikke kunngjort for noen.

I de fire evangelier og i hele tiden som den påfølgende historien i Apostelgjerningene vitner om, inkludert de skrifter som ble skrevet i dette tidsintervall, hadde bare Israels frelse for øyet. Deres håp var Kongeriket, læreformen var Den nye Pakt til Israel, og de hadde en tidsfrist til å akseptere budskapet før Gud ville måtte sende sin dom dersom de ikke aksepterte.

Tidsrommet for å oppfylle riktig Mose ord i 5. Mos. 18, 18-19 blir av Jesus definert som 'Ett ekstra nådeår' basert på Jes. 61, 2 – der nådeåret opprinnelig blir definert som den tid da Jesus kom og til hans himmelfart, altså omkring tretti år drøyt. Peter minnet kraftig om dette faktum i talen etter pinsedag i Apg. 3, 22-23 der han taler til Israel om dette. Dersom nasjonen ikke tok imot Jesus, ville det komme en ødeleggelsesdom!

Dette nådeåret – som da tilsvarer de omkring tretti årene som Apostelgjerningene rapporterer om – var gitt med tanke på at Jesu drøyt tretti års tilstedeværelse på jord skulle være malen. Det er lignelsen i Luk. 13 som viser oss dette ekstra nådeåret for jødedommen til å motta (eller forkaste) Jesus – og gartnerne som ble satt til å spa opp jordsmonnet rundt det fruktløse fikentreet (Israel), var apostlene. De spadde opp og de gjødslet med budskapet om Den nye Pakt til Israel, der Kongeriket på jord var en stor del av dette.

Men da nasjonen oversatt denne nådefristen gitt dem av Herren og hans apostler, gikk det galt. Da ble de grufulle vyer som Jesus forutså og for hvilke han falt i gråt...over Jerusalem...oppfylt. Romerne kastet opp vuller og kringsette Jerusalem og ødela nasjonen og dens tempel i september år 70, faktisk på samme dag i kalenderen som Nebukadnesar i sin tid hadde gjort da han tok jødene til Babylon, den 10. september. Det var slutt med Kongerikets håp og tusenårsriket. Det ble skjøvet inn i framtiden og satt på vent, og Israel ble spredt for all verden.

Menighetens tid ble så organisert ved Paulus' tjeneste – og for hvilket apostelen også erklærer om seg selv og denne tjenesten:

*«Derfor bøyer jeg mine knær, jeg, Paulus, som er blitt Jesu Kristi fange for deres skyld, dere hedninger – så sant dere har hørt om **husholdningen med den Guds nåde** som er meg gitt for dere.»*

Dermed erklæres også enhver annen bort fra dette domenet. Det var BARE PAULUS som ble satt til å være vår lærefar, ingen andre. Peter hadde bare i oppdrag å gå til jødedommen i den tid da nasjonen fremdeles var intakt i Guds kall som nasjon for ham og satt over folkene, Gal. 2, 7-8. Jesu lære teller ikke som troslære, for han ble bare lærer for jødedommen (Rom. 15, 8).

Gud lar altså all lære og åndelige formaninger kanaliseres gjennom apostelen Paulus' tjeneste for oss hedninger (og jøder, som nå er satt ned på vårt nivå i troen, Ef. 2, 15) – og ikke minst de ting som omhandler bønn og hva vi kan forvente fra Guds side i forhold til våre bønner.

Bønn slik det fremstilles av Paulus

Ef. 1, 15-19: "Derfor, etter at jeg har hørt om deres tro på Herren Jesus, og om deres kjærlighet til alle de hellige, 16: holder jeg ikke opp med å takke Gud for dere når jeg minnes dere i mine bønner. 17: Jeg ber om at vår Herre Jesu Kristi Gud, herlighetens Far, må gi dere visdoms og åpenbarings Ånd til kunnskap om seg, 18: og gi deres hjerter opplyste øyne, så dere kan forstå hvilket håp han har kalt dere til, hvor rik på herlighet hans arv er blant de hellige, 19: og hvor overvettets stor hans makt er for oss som tror, etter virksomheten av hans veldige kraft."

Paulus forteller oss her om sine egne bønner. Hva han ber om og hvorfor han ba slik. Men vi ser at hans hensikt i dette ikke er (slik f.eks. pinsekarismatikerne påstår) å bli 'fylt av mirakelkraft, så vi kan gjøre Jesu undergjerninger' – men det er å peke på dette nye og den gang i år 62 – ferske frelseshåpet. Hvilket håp som hører menigheten til. Han taler ikke i disse versene om noen mirakelkraft til å få oss til å utføre undergjerninger, men hvilken mirakelkraft som har gjort at vi er gitt håp om himmelen (se vers 3: han som har velsignet oss med all åndelig velsignelse i HIMMELEN i

Kristus). Himmelhåpet er målet for virksomheten ved Kristi kraft, demonstrert ved Herrens oppstandelse fra de døde. Vi trenger altså å få våre øyne opplyst åndelig talt, så vi ser klart hvilket stort himmelhåp vi er gitt – og dermed ikke forveksle dette håpet med andre frelseshåp vist i Bibelen, for eksempel håpet gitt Israel, som var håpet om et Kongerike på jord. Menigheten har ikke samme håp som Israel ble tilbudt.

Ef. 3, 13-21 burde vært slått opp på store plakater i alle kirkebygg og menighetslokaler i hele landet:

“ 13: Derfor ber jeg at dere ikke må tape motet på grunn av de trengsler jeg lider for deres skyld. De er jo en ære for dere!

14: Derfor bøyer jeg mine knær for Faderen,

15: han som er den rette far for alt som kalles barn i himmelen og på jorden.

16: Jeg ber om at han etter sin herlighets rikdom, ved sin Ånd må gi dere å styrkes med kraft i det indre mennesket,

17: at Kristus må bo ved troen i deres hjerter,

18: for at dere, rotfestet og grunnfestet i kjærlighet, sammen med alle de hellige kan være i stand til å fatte hva bredde og lengde, høyde og dybde her er,

19: og at dere må kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap, så dere kan bli fylt til hele Guds fylde.

20: Men han som kan gjøre mere enn alt, langt ut over det vi ber eller forstår, etter den kraft som er virksom i oss –

21: ham være æren i menigheten og i Kristus Jesus, gjennom alle slekter i alle evigheter! Amen.”

Mange vil kanskje gripe fatt i vers 20 særlig, slik man

dessverre ofte gjør i pinsekarismatiske kretser, og prøver å anvende dette som om det loves oss mirakler og undere, helbredelser osv. – men i disse versene er det viktig å holde seg til sammenhengen: Den kraft som er virksom i oss er Den Hellige Ånd, og han virker som pant og som innsegl – en garanti for at vi eier himmelhåpet på en fast måte. Det er frelsens storhet som er sammenhengen, og mirakler og helbredelser er dermed ikke inne i bildet her, slik det en gang var med Israel under apostlene.

Gud kan gjøre mer enn alt...ja, men han gjør dette innen den åpenbaringsramme som er gitt oss hos Paulus, og ikke utover den rammen! Dersom Paulus i vers 20 mente å tale om ubegrenset med mirakler/tegn/helbredelser, osv. – så ville dette stått i klartekst. Men vi finner ikke tegn, under og helbredelser nevnt i noen av menighetsbrevene. Hovedtyngden av alle Paulus' brev til oss (Efeserne, Kolosserne, og Filemon) taler om selve frelseshåpet og hvordan tjene Gud ved å forkynne dette ut. Det skal tales ut i hht. Ef. 3, 9:

“...å opplyse ALLE om hvordan husholdningen er med denne hemmelighet som har vært skjult fra evige tider i Gud...”.

Hittil har jeg bare nevnt hva Paulus ba om – men Paulus formante menigheten til å be. Og da finner vi i Ef. 5, 3-4 – og den første form for bønn vi møter i så måte, er TAKKEBØNN:

“Men hor og all slags urenhet eller pengegriskhet må ikke engang nevnes blant dere – som det sømmer seg for hellige – og heller ikke skamløshet og dumt snakk eller lettsindig skjemt, som er usømmelig. Tvert imot, la det heller bringes takkebønn!”

Oppfordringen til takkebønn er selvsagt innen den rammen som her framgår – nemlig i stedet for å fare med ondskap i verbal form. La altså vår munn ikke tale møkk, men heller ren takkebønn til Gud Herren! Det må begynne på dette

planet, for om man ikke er inne med dette, vil ingen andre bønner kunne hjelpe noen.

Vers 20 gjentar: *“Og ALLTID takker Gud og Faderen for alle ting i vår Herre Jesu Kristi navn.”*

I forbindelse med den åndelige kamp som beskrives for oss i Ef. 6, sier Paulus:

“Be til enhver tid i Ånden (dette er ikke tungetale-bønn!) med bønn og påkallelse. Vær årvåkne i dette, med all utholdenhet i bønn for alle de hellige, og be også for meg, at det må bli gitt meg ord når jeg åpner min munn, så jeg med frimodighet kan kunngjøre evangeliets hemmelighet –“ Ef. 6, 19-20.

Her tenkes det på tjenesten med å forkynne Ordet, og ikke nødvendigvis ‘personlige behov’ slik som helbredelse osv. Menigheten har ingen løfter om mirakuløse helbredelser, men vi har et himmelhåp og en tjeneste ved å kunngjøre dette himmelhåpet til alle.

Bønn er så viktig at selv Paulus, vår apostel, ba om forbønn for å kunne tale ut Guds Ord rett.

Men det vi aldri finner hos Paulus, er en ensidig oppfordring til BARE bønn, som om bønn i seg selv er noe magisk. For hva er det hans brev til Timoteus og for øvrig preges av? Jo, intense formaninger, irettesettelser og påpekelse imot vranglære. Bønn skal akkompagnere rett forkynnelse, og bønn alene kan ikke erstatte rett forkynnelse! Veldig viktig.

Kol. 1, 9-10 og 12 samstemmer med Efeserbrevets lære om bønn – og likeså Kol. 3, 17.

Men vi finner ingen lære om mirakler, helbredelser, tegn, under, demonutdrivelse, tungetale, profeti mv. i noen av menighetsbrevene nevnt. Uteblivelse kan tale like mye, om

ikke mer, enn tilstedeværelse. Uteblivelse av disse ting sier oss alt.

Menighetstiden er en tid som ikke har den troende inne i noen paktsform innfor Gud, slik eksempelvis Israel hadde under Moses (Sinai pakten) og Jesus og apostlene (Den nye Pakt til Israel). Det var under disse paktene til Israel, at man finner mirakler, tegn og under.

Menigheten etter den åpenbaring som ble gitt Paulus for oss, har ingen pakt med Gud, men en fri gave, en frelse i tro på Kristus i det himmelske der oppe. Ef. 2, 8.

Våre bønner må være overregulert av dette faktum og ikke ta seg ubibelske veier der vi prøver å trekke til oss dette som Gud bare hadde lovt Israel i sine pakter med dem!

Flere og flere har tatt over seg min undervisning i Bibelen, rett fordelt slik Paulus formaner til i 2. Tim. 2, 15. Både pastorer og legfolk begynner å se at vi i menighetens tid, ikke er under Den nye Pakt - som bare var til Israel. Hva med deg? [Lær mer](#)

Jes. 31, 31; Hebr. 8, 6-10 - «Se dager kommer, sier Herren, da jeg vil opprette en NY PAKT MED ISRAELS HUS OG MED JUDAS HUS.»

Siden nå har menigheten blitt «Israels hus og Judas hus»?

Alle Jesu' mirakelløfter i Mark. 16 var bare for de troende som var under Den nye Pakt til Israels hus og Judas hus!

Derfor må all pinsekarismatisk tro og lære være falsklære.